

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 83-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási czikk:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A kvóta.

A két állam kvóta bizottsága kifejté végre az álláspontját. Az osztrákok ismeretére felelt a magyar kvóta-bizottság is.

Az olvasó a lapok közleményeiből ezt már olvasta és felmentve érezzük magunkat, hogy más szavakkal ugyanazt mondjuk el.

Hanem azt igenis hangsúlyozzuk, hogy az osztrákok aféle állításának fel nem ülünk, miszerint fizethetünk többet, mert sokat gyarapodtunk az utolsó tíz év alatt!...

Lehet.

Ámbátor tul találták ki nagy ravaszul és terjeszték — a mikor erre van szükségük — nagy állhatatossággal a mi szörnyű nagy haladásunkról szóló mesét, csak azért, hogy utóbb mi is elhigyük ezt a képtelen nagy haladást s fizessük meg a meseimondás árát.

De hát haladtunk!... Csakhogy az következik-e ebből, hogy emelni kell a mi kvótánkat? Hátha az eddigi kvóták voltak nagyok, a mi erőnket meghaladó?

Pedig így van. S tessenek megbocsátani, de abból, hogy a két első kvóta időszakban mi negyven millióval fizetünk többet, mint a mennyi igazságos számítás szerint ránk esett volna, mi egyáltalán nem vagyunk hajlandók azt a konkluziót levonni, hogy a bekövetkező tízévalatt 185 millióval fizessünk többet, mint a mennyi ránk esik. Mert az 1896-iki közös költségvetés alapján tíz év alatt 184.732.000 forint képvisel az az új teher, a melyet oda át most ránk akarnak zudítani.

Komolyan akarják a Lajtán tul ezt a 185 milliót?... Komolyan kívánják, hogy mert a mult igazságtalan volt, hát a jövő még galádabb legyen? Egyáltalán komolyan veszik-e azt, hogy a kvótának alapja a két ország népesség száma legyen? Egyáltalán komolyan veszik-e önmagukat?

Mit gondolnának, ha mi azt kívánnok, hogy Bukovina ugyanannyi ujonczot adjon, mint például Pestvármegye, a melylyel körülbelül egyforma népességének a száma? Pedig a népesség s az alkalmas ujonczok száma között sokkal erősebb az összefüggés, mint a népesség száma és a vagyonosság között, a mely egyedül lehet helyes alapja a kvóta kiszámításának.

Az 1895-re vonatkozó pentári kimutatások szerint Magyarország háztartásának ez évben 15.023, 496 frt fölsége volt. Az 1896-iki közös költségvetésből a hányadokkal 108.071,148 frtok kell fedezni. Ebből a mai kvóta szerint 33.934,340 frt jut Magyarországra.

Ha az osztrákok új kvótája fogadtatnék el, akkor 46.643,507 forintot kellene fizetnünk.

De erre nem leszünk hajlandók, hogy csak azért, mert ők méltóztattak valami új, csodálatos kvóta-kiszámítási alapot kitalálni, odaállunk majd az elé, hogy vagy lemondunk minden haladásról, vagy begázolunk térdig a defizitbe. Mert hiszen a meglevő fölségünket alaposan elvinné az osztrákok új kvótáját.

Egyébként egy állam pénzügyi állapotát a legjobban a hitelnyújtás bizonyítja. Nos hát lássuk a Londonban megjelenő „Statist” — e kiváló pénzügyi és közgazdasági folyóirat legutolsó számát, a hol egy nagyon is érdekes összeállítás van adva. Azt tűnteti föl, milyen véleménynyel van a pénzpiac az egyes államok hiteléről. E czélból három osztályba sorozza az országokat. Az elsőbe osztja azokat, a melyeknek a kölcsönök legfőbb 3 1/4 százalékot kamatoznak, a másodikba jutottak azok, melyek legalább 3 1/4 százalékot, de legfeljebb 5 százalékot fizetnek, a többiek adják ki a harmadik kategóriát.

A táblázatok hosszú sorozatát mellőznöm kell térszűke miatt, csak a végeredményt vonom le!...

Az első osztályba, mely a legjobb, a következő államok jutottak belé: Anglia, Holland, Franciaország, Egyesült-Államok, Svédország, Belgium, Németország, Poroszország, Dánia, Norvégia, Ausztria.

Második osztály.

Tranzvaal, Portugal, Oroszország, Magyarország, Egyiptom, Görögország, Japán, Olaszország, Chile, Kína.

Harmadik osztály.

Törökország, Argentina, Brazília, Bulgária, Mexikó, Spanyolország, Uruguay.

Ezek az adatok a milyen tanulságosak, épen olyan kevésbé alkalmasak arra, hogy önértékünket valami nagy mértékben emeljék. A sorrendben meglehetősen hátulra kerültünk, Egyiptom elé, Tranzvaal és Oroszország után.

És így szakitnunk kell azon illúzióval, mintha az a javulás, a mi pénzügyi viszonyaink körül az utolsó években mutatkozott, valami tulságos mértékben imponálna a világ-piaczon. Az emelkedés teszem fel Egyiptomnál sokkal gyorsabb, mert egy teljesen fizetésképtelen ország hitelének megjavításánál van szó. Magyarország ma is majdnem kétszer akkora kamatot fizet hitelezőjének, mint Anglia vagy Holland. De még akkor is igen nagy kamat megtakarítás érhetnénk el, hol Svéd, Norvégia nagy részben Ausztriákkal.

A magyar közvélemény annyira ellene van minden kvóta emelésnek, hogy látni való, miszerint a magyar kvóta-bizottság sem tehet engedményeket, leghatározottabban vissza utasítva az osztrákok kvóta emelési kívánatait.

Előbb utóbb a koronának kell e kérdésben dönteni, s mi reméljük, miszerint a király — jól tudva helyzetünket a magyarok álláspontjára áll.

Politikai hir.

Kiegyezés ügye a parlamentben. Budapesti levelezőnk írja, hogy ott több mértékadó körnek az a határozott kívánsága, hogy a kiegyezési törvényjavaslatokat még a jelen parlament intézze el. A gazdasági kiegyezésre vonatkozólag talán még teljesedhetnek ez a kívánság, de a kvótára nézve, azt hiszik, a történetek után egész valószínűtlen. Nem a magyar renuncium, hanem az osztrák körök makacs ragaszkodása miatt tulságosított követeléseikhez. Ilyen, mindkét oldalról végső-kig feszített helyzetben — nem remélhetünk elfogadható egyezséget a felek között oly hamar, hogy a kvóta felett aztán még ez a parlament határozhasson is.

Országos népgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest máj. 10.

Az általános szavazati jog tárgyában az újjászervezés ma tartották meg a népgyűlést a közönség óriási érdeklődése mellett.

A gyűlés tagjai a Kálvin-téren 2 óra körül gyűltek össze, a honnan példás rendben különböző jelvények alatt indultak el. A menet a Múzeum-köruton, és Kerepesi úton és a Kenyérmező-utczán átért az újjászervezésre a hol mire megérkezett, körülbelül 30 ezer várakozott. A gyűlés a menet tagjaival együtt mintegy 50,000 emberből állhatott.

Az újjászervezés három tribün volt felállítva, a melyeknek mindegyikénél egyszerre beszéltek a szónokok. Valamint a menet, éppúgy az elhelyezkedés közben és úgy a gyűlés alatt sem zavarták meg a rendet egy hajszálynival sem.

A gyűlésre Czeglédről 260 és Hódmezővásárhelyről 150 emberből álló küldöttség érkezett.

A veres, fehér és a zöld tribünön elhangzott szónoklatokról tudósítónk a következőket írják:

A fehér tribün.

Az új vásártér közepén volt felállítva a legnagyobb tribün, a melyen Ugron Gábor, Visontay Soma, Várady Károly, Meszlényi Lajos orsz. képviselők foglaltak helyet.

Az első szónok volt Ugron Gábor, akinek lelkes szavait percekig tapsolták. Kifejtette, hogy az általános választójogra a népnek szüksége van és hogy annak megadása már csak rövid idő kérdése lehet, miután a szomszéd Ausztriában a választási jogot tudvalevőleg kibővítették.

Utána szólott Kassits Péter, nagy tetszés mellett.

A szociáldemokraták álláspontját K. Szalás József asztalos legény fejtette ki Poor Árpád pedig a szociálista ellenzék nevében jelentette ki a mozgalomhoz való esatlakozást. Dankó Gyula gymnaziumi tanár nagy tetszés mellett szólott.

Beszélték még Visontay Soma, Jakab Gyula egyetemi hallgató és végül Ugron Gábor, arra szólította fel a hallgatóságot, hogy csendesen oszlojon szét, Ez meg is történt. A nép csendesen tízes sorokba tömörült és úgy vonult a kerepesi-ut felé.

A vörös posztóval bevont emelvényen Holló Lajos és Kolozsvári Kiss István elnökölték, a rendezés Kardhordó Árpád kezében volt. A hatóság részéről Rédey rendőrfelügyelő jelent meg. Körülbelül 4—5000 ember csoportosult a tribün köré különféle feliratú táblák alatt. Zavargás volt egy vörös lobogó miatt, a mely a szociálisták élén lengett. A rendőrség csak nemzeti színű lobogókat tűrt meg, a szociálisták meg nem engedték a vörös zászlót, végre is a szociálisták kénytelenek voltak a rendőrségnek engedelmessékedni, és a lobogó a tömeg között lestilyedt eltűnt.

Az első szónok Holló Lajos képviselő volt. „Összejöttünk egymond”, hogy jogokat követelünk. Negyvennyolczban eltörtölték a kiváltságokat és behozták a népképviselést, de a nép ezreit kizárták a részvételből. Igaz, hogy adót nem fizetünk, de az ellenség golyója nem nézi az adókönyvet. Végül összehasonlítva a jog nélküli nép állapotát a tó vizével, a melynek felszínre sima, csendes, és a melynek sekély vizét ázalagok érik át és a mely körül az erjedés és rothadás bűze terjed szét. A jogokkal bíró népet pedig a nagy tengerhez hasonlítva, a mely hullámokat ver, de benne igaz gyöngyök teremnek.

Benyújtja ezután a következő határozati javaslatot: Budapest székes fővárosban a mai napon összejött népgyűlés elhatározta, hogy a szász bizottság fogalmazzon kérvényt a képviselőházhoz, melyben az általános szavazati jognak törvénybe iktatását kéri. Együtt felhívja a megjelentek, hogy a vidéken is terjeszték az eszméket, és tartsanak ez irányban gyűléseket.

A határozati javaslatot nagy lelkesedéssel elfogadták.

Mártonffy Imre, a következő szónok, szintén az általános szavazati jog szükséges voltát fejtegette.

Hangos tetszés nyilatkozatokkal kísért beszédét mondott ezután Bokányi Dezső, kö-faragó-segéd, a ki agitálásra serkenti a népet a gyárakban, műhelyekben és mindenütt az általános szavazati jog érdekében.

Kovács György, Terzársz. Károly és Kiss Miklós röviden kitartásra buzdították a népet.

Végül Kolozsvári Kiss István, halasi képviselő az egész nép egyesülését ajánlja, és akkor kell, hogy az eszme győzedelmeskedjék.

Holló Lajos záró szavaiban figyelmezteti a népet, hogy csendesen és rendben menjen szét.

A harmadik szónoki emelvényénél, a mely a Kenyérmező-utca felé volt felállítva, s a mely zöld színnel volt, Polonyi Géza, Várady Károly dr. orsz. képviselők és Kaas Ivor br. gyűltek össze.

A gyűlést Polonyi Géza nyitotta meg, a kit zugó éljenzéssel fogadott a tömeg. Polonyi beszédében üdvözlö a magyar munkásokat, a kik az emberiség legszentebb jogáért, a „választó jogért” emelik fel zászlójukat.

A választó jog minden embert megillet a hazában és ő teljes szívéből és lelkéből

őhajítja, hogy a nép akarata érvényesüljön és a második ezredévben már minden embernek legyen szavazó joga. Felhossa a farizeusokat, a kik azt mondják, hogy a választó jogot a nemzetiségek miatt nem lehet behozni.

Ez nem áll. Álpróféták mindig akadtak, a kik nem a nép érdekében, hanem a nép ellen dolgoztak. De az álprófétákat tönkre silányíthatja a nép akarata, a mely mindig teljes fenségében tudott éreztetni. Végül bátorságra és kitartásra hívja fel a munkásokat és annak a reményének ad kifejezést, hogy az igaz ész meggyőzni fog, mert a népszabadságnak, a melynek legfőbb tényezője a választó jog, okvetlenül győznie kell (lelkes és hosszantartó éljenzés).

A második szónok, Miketz József a nyiregyházai ipartestület nevében beszélt.

Utána Rády Sándor socialista munkás fejtegette, hogy a socialisták már régóta hivatkoztak az ált. választó jogra, a melyet anökre is ki szeretnének terjesztetni.

Vig Viktor dr. ügyvéd beszélt ezután.

Kazay László, az egyetemi polgárok nevében beszélt hatásosan, utána Lukács János munkás beszélt még és végül Várady Károly képviselő terjesztette elő határozati javaslatát.

Milleniumi istentiszteletek.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, máj. 10.

A d o h á n y-utcai izraelita nagytemplomban rendkívüli fényvel ünnepelték az ezredéves ünnepet.

A kormány részéről pontban 10 óra körül érkezett meg Dániel Ernő kereskedelmi miniszter Ballai Lajos dr. min. titkár kíséretében. Kohner Zsigmond hitközségi elnök fogadta a minisztert s kísérete részére fenntartott helyre.

A hálaadó istentiszteletet a Ma talm kezdett imával kezdte meg Saránus főkéntor majd a 118 zsoltárt énekelte a teljes templom. Énekkar, mely az operaházi énekkar tagjaival volt kiegészítve. A zsoltár végső akkordjai közben lépett a szónok Kohn Sámuel főbíró s mely csendben mondta el lelkes ünnepi szónoklatát a hazáról az ezredéves ünnep jelentőségéről a zsidók hazaszeretéről. A beszéd igen mély hatást tett. Az Amen elhangzása után a 66. zsoltárt énekelte a főkéntor vezetése alatt az énekkar.

Az áhitatos hangulat, mely csendbe ment át. A kántor rövid imát mondott s aztán hatalmasan esendülték föl Kölcsey Hymnusának első akkordjai. Az egész közönség fölállt az énekkarral együtt énekelte a Hymnuszt.

A z ó b u d a i izraelita hitközség ünnepélyes isteni tiszteletet tartott ma délután, melyen a kormány képviselőjében Vörös László államtitkár, a fővárosi tanács képviselőjében pedig dr. Komlódy Gyula h. előjáró jelentek meg. Az isteni tisztelet imával és zsoltár énekléssel vette kezdetét, melyet a templomi kar adott elő magyar szöveggel; ezután a felfárt szekrény előtt a házast és a királyt mondott ima következett, annak végeztével Adler Illés kunfélagházi főbíró mondott hazafias ünnepi szónoklatot. Az isteni tisztelet a szózat éneklése fejezte be, melyet a közönség állva hallgatott végig.

A P e t ő f i - t é r i görög keleti templomban ma az ünnepi alkalomra, a hol a liturgiát a doxológiával egyesítették, Gogos Gregoriosz archimandrita mondott prédikációt, a melyben hálaosan fordult a magyarokhoz, hogy elődeiket oly szívesen fogadták Magyarországon. A misét Georgians János és Gogos archimandrita tartották. A magán énekrészeket Taliosz Georgiosz énekelte, a ki a mai alkalomra Kölcsey Hymnusát fordította görögre, a melyet a templomi énekkar gyönyörűen adott elő. A templomban a kormány képviselőjében megjelent Latkóczy Imre államtitkár.

A z ó l d f a - u t c a i szerb templomban is fényes közönség gyűlekezett egybe. Iten a misét Kosztics Simon plébános mondta. Jelen voltak a kormány képviselőjében Vörösmarty Béla államtitkár, a város képviselőjében Piperkovics Bátor tanácsjegyző, továbbá ott volt Nikolics Fednr báró, Gyurkovits György egyházgondnok, Jovanovics István kir. tanácsos, Szokolovits József, min. titkár, Gyurkovics György orsz. képviselő, Popovits István, a Tökölly-intézet igazgatója, Vasilkievics nyug. kuriai bíró, stb.

A t e r e z - v á r o s i templomban fél 10 órakor kezdődött a hálaadó istentisztelet. A templom ez alkalomra egészen megtelt. — A szent misét Stieber Rezső terézvárosi plébános mondta fényes segédlettel. Az első padban foglalt helyet a kormány képviselőjében

megjelent Josipovich Imre horvát miniszter diszmagyarban, sötétzöld atillában.

A z e r z s é b e t - v á r o s i templomban 10 órakor kezdődött meg az istentisztelet. Tóthfalusy Béla erzsébetvárosi plébános mondta a szent misét, melynek végeztével a kórus a Kölcsey Hymnus-át énekelte el.

Vérengzés a fővárosban.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, máj. 10.

A ma tartott országos népgyűlésen jelen voltak a gyűlés lefolyása után körülbelül 6 órakor kezdett elszalni.

A sok ezer ember a három kis közve-títő utcán át a Kerepesi-ut felé vonult, a hol részint eltávoztak a keleti pályaudvar felé, részint tízes sorokban a város felé tartottak.

A tömegben volt egy új pesti egyesület, mely zeneszóval vonult ki a népgyűlésre és most távozáskor ismét rázendítettek egy hazafias nótára. Ugy látszik ez volt az ürtügy azokra a véres jelenetekre, melyeket a rendőrség ezután előidézett.

A rendőrség már a népgyűlés kezdetén is megkísérelte a rendbontást, de a munkások józan viselkedésén törekvése hajótörést szenvedett.

A vörös tribünnél Urs rendőrtanácsos vagy száz rendőrt mozgosított, hogy azok elvegyék a czeplédi munkásoktól a vörös zászlót, a melyet a nyele körül csavartan a földre fektettek.

A mikor az elvonuló nép már a Kerepesi-utca ért egy rendőr felügyelő, a ki a Luther-utczában foglalt állást két lovas rendőrral, hangosan, hogy a körül állók — a sorok írója is — is hallhatták, következő parancsot adta ki:

Most neki vágatni! — kiméltetlenül!

— A táblákat és zászlórudakat összetörni!

A lovas rendőrök erre a Luther-utczán keresztül sebes vágatással berontottak a tömegbe. Ez volt a kezdete a botrányos jeleneteknek.

A munkások, a kik nem tudták, hogy mit vétettek, nem akartak, de nem is tudtak gyorsan távozni, mert a hátullevők szorították az elsőket. Egyszerre mint egy varázs-títésre feltűnt vagy 50 gyalog rendőr, és egy csapat lovasrendőr alakja.

A revolverrel fölfegyverkezett lovasrendőrök kivont karddal üldözték maguk előtt a népet. A gyalogosok pedig a járdán is követék a járó-kelöket és minden ok nélkül agyba-főbe vertek mindenkit, kit balvégzete utjokba ejtett.

Az Erzsébet-körút és Kerepesi-ut sar-kán valóságos csata fejlődött ki a rendőrök és az üldözött nép között. Egy emberre 7 rendőr rohant kivont karddal. A megtámadott úgy sujtotta főbe az egyik rendőrt, hogy az élettelenül összerogyott. A többi rendőr erre véresre verte a szerencsétlent és megkötözve bevitte a VIII. kerületi kapitánysághoz.

Körülbelül 20 súlyosabb természetű sebesülés történt iten. A rendőrök lekapták számaikat úgy, hogy a vérengzők közül egyet sem lehetett feljegyezni.

Egy munkásnak valóságos kettéhasították a fejét. Egy másik, a ki az Erzsébet-köruti illemhelynek támaszkodva nézte a járdára is fellovagoló lovasrendőrök munkáját oly súlyos kardvágást kapott az arcára, hogy hogy tástongó seb maradt utána.

Az Otthon írók és hírlapírók körének erkélyéről az odagyúlt írók és hírlapírók megbotránkozva nézték ezeket a gyalázatos jeleneteket. Több író és hírlapíró le is jött az utcára s mindent elkövettek, hogy a rendőröket megszelidítsék. De ez mind nem használt. A rendőrök csak folytatták munkát s nem nyugodtak addig, míg a halálra remült nép a mellékutczákban el nem menekült.

Hét órakor a rendet helyreállította a rendőrség.

Ezeréves multunk.

Írta: Dr. Török István.

II

A mely nép csak fegyverrel akarja biztosítani fennmaradását, rövid idő alatt pusztulásnak indul. Nemzetünk, a mint a

történelem világa elé jut, azonnal elárulja, hogy nála a fegyver után a jogrend következik. A verszerződés ennek első nyoma. Irás nincsen róla, tehát igazomán, mely igényt tarthat arra, hogy igaz történetnek tekintsük akkor a verszerződés ilyen: Bizonyítja ezt Arpad családjának 400 éves uralma, mely a verszerződésből indult ki: bizonyítja a lefolyt ezer év, mert a verszerződésben gyökerezik az egyeduralkodó folytonossága, melyből nemzetünk egy pillanatig sem tért el; bizonyítja az alkotmányok ezer éves fejlődése, mely a fejedelmek és királyok tanácsában, a törvények alkotásában, nemcsak az előkelőknek hanem az egész szabad magyar nemzetnek helyet és jogot biztosított. És a mint az egész nemzet együtt végezte a hódítás munkáját, akként a jog is egy és ugyanaz maradt 1848-ig. A magyar nemesség jogegyenlősége van kifejezve ebben az a jogegyenlőség szállott hazánk minden lakosára 1848-ban.

A hódítás befejezése után 100 év múlva a magyar nép nagyobb ellenkezés nélkül fogadta el az európai királyság intézményét. Elfogadta, mert az új haza nem úgy foglalta el, mint szervezett tömeg vagy, a megriastól-külföldi közvélemény szerint, mint rabló csoport, hanem mint kormányzásához, rendhez szoktatott nép, s így az európai jellegű kormányrendszert magáévá tette, saját természetéhez idomította az önkormányzat elveit szerint s nem engedte lábra kapni a lübbérrendszer kínóereit.

Ajktmányunk fejlődése lépést tartott a legkiválóbb európai nemzetek alkotmányának fejlődésével és a fejlődés nem is szűnt meg addig, a míg olyan ellenséggel kellett harcolni, mely a maga nyers erejével csak határainkat, földünket fenyegette.

A mohácsi vész után a nemzet egy része elvesztette önállóságát. Ereljék csekélynek ítélt a török hatalmával szemben. Idegen segély után nézett és biztató ígéretek nyert a német császárság támogatásával meggátolja a török uralom terjedését. A két pártba oszlott nemzet 14 évi versengése után nyerte el a magyar trónt véglegesen I. Ferdinánd.

A Habsburg dinasztia elfogadásában kettős veszély rejtelt. Egyik az, hogy a dynastia, mint a többi európai uralkodó családok, teljesen át volt hatva a korlátlan uralkodás jogának hitétől. Ezt a hitet és meggyőződést hozta magával a trónra, ezt állította szembe a magyar nemzet szabadságszeretettel és alkotmányával. E merő ellentét, a kormányzás elveinek sarkalatos elemei sorozata a nemzetet a belső háborúk azonossá hozta sorozatába, melyet szabadság, alkotmány és önállósága védelmére kellett folytatni. Ez az ellentét szakkította a nemzet két elő táborra, melynek kisértő szellemét maig sem lehetett kiirtani teljesen.

A másik veszély az, hogy a dynastia nem tudta beváltani ígérteit. Gyűlöletével nagyobb és veszedelmesebb vállalatokra ingerelte a még növekedő török birodalmat. Hazánk legtermékenyebb része török iga alá jutott. Az enyészett szélén állottunk, míg nem a belső meghasonlás miatt romlásnak indult török birodalom erejét, a magyar nemzet vitézségének végső megfeszítésével, a német birodalom támogatása mellett meglehetett törni.

Ős Buda vára lerázza 150 esztendő rablanczeit. Megszabadult egész Magyarország! 150 évi harcok vége van! Magyarország szabad! Magyarország öröm mámorban uszlik!

Oh ha így volna! Keresem a költőket, kik a szabadság szent tűzétől fölhevülve édes dalokat zengedeznek; a rendíthetetlen hazaszeretnek új táplálékot adnak s a szebb jövő reményének zászlaját magasban lobogtatják. — Keresem az államférfiakat, kik a felszabadított magyar nemzet és haza ügyeit a szabadság, a magyar nemzeti intézmények szellemében vezérik. — Hiába keresem! Néma csod uralkodik mindenütt.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Május 10.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.

CRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

MÁSODIK KÖTET.

I.

(Folytatás.)

(73)

Letti alig tudta, hogy mi jött reá. A hogy később Ednának bevallotta, ez volt a legnagyobb boldogság, a mit valaha az életben élvezett, még azzal sem volt tisztában, hogy igazat mondott-e vagy nem — de mit tudott volna tenni? — kénytelen volt valamit mondani, már csak azért is, hogy Gyulát lecsendesítse.

Tehát, az ő észbontó tekintetével a szeretője arcába nézett és mosolyogva válaszolta a kérdésére, hogy „Igen.”

Nem az első eset, hogy a férfi tönkretévése az asszony műve volt.

II.

Doktor Stedman nem kapta meg azt a csendes estét, a mit magának ígért — azt a nyugalmat és kényelmet mit munkás életben csak ritkán élvezett. A saját tapasztalásból ő könnyen magáévá tehetné volna azt a rövid kérdést és választ, melyet két jó barától feljegyeztek: „Édes barátom mikor veszel időt magadnak egy kis pihenésre?” „A siromban!”

A külső veszélytől megszabadul nemzet elkeseredetén nézi, látja, hogy őseinek föld-birtokáért nem volt elég a vérváltás, pénzben sem szerzhették vissza; hogy verszendőben van a magyar alkotmány, a nemzet éltető eleme; hogy az ország és nemzet önállóságának órái meg vannak számlálva: hogy a szabadság egy részének kivívása után, az agytemes szolgálat fenyeget mindenütt.

A karloviczi béke után alig telik el három-négy és s a veszeleztetett szabad ságról II. Rákóczi Ferenc emeli föl a háromszintű lobogót. Csatak zajától zug hegy és völgy. A hazafias lelkesedéstől duzzadó férfi karokban villámszikrákat szórnak a kardok. Alku nincs. Kilencz évig folyt a harc s a szathmári békében alkotmányos jogok biztosításával végződik.

(Folyt. köv.)

Nagy lopás és vérlázító cselekmény Apahidán.

(Saját levelezőnkől.)

F. hó 8-án d. e. egy 7 szekérből álló vándor-czigány törzs vonult át Apahidán Deés felé, mire k. b. déli 12 órakor szétfutott a hír, hogy sátoros czigányok a Szamos bal-partján, tehát már Kolozsvár szab. kir. város tulajdonához tartozó, az állami út szélén levő koresmában lakó Sámson Samu marhakereskedőtől 1600 frtot elloptak. A czigányok a koresma udvarán telepedtek meg, sőt Sámson ur ezre annyira elővigyázat nélküli volt, hogy őket a koresma terembe is beengedte, melynek szomszédságában néhány ezer frt volt elhelyezve. Hogy, hogyan a felügyelet nélkül hagyott czigányok közül 1-2 a pénzszobából állítólag 1600 frtot elemelt azzal mint mondják 3 meg is szökött azonnal Válasz ut felé.

S most következett a hátramaradt czigányokkal, azon minden emberi érzésből kivételtől vadállati kegyetlenséggel alábbvaló barbár eljárás, melyet minden érdek, legkisebb ellenszenv nélkül, csupán felebarát szeretet, emberi érzületem és a bennem honoló törvénytisztelet parancsolnak köztudomásra hozni.

Hántott kérgű méterfa rudak, disznók koponyájának betörése és agyonverése is alkalmas botok, félméteres fűtyűk forgatnak az önhatalmulag törvénytartó urak és megbizottak kezében.

Férfi, nő, nagy és kis gyermek egyaránt érezte a XIX-ik század végének felvilágosított korához egyáltalán nem illő bestialis önhatalmulagot. Nem szándékozom a kegyetlenségek egyes momentumait részletezni, hogy egy nézőmódulatlan hever ott a földön; (é? halt? a felnőttek s nem egy gyermek véres, bekötött fejét mutat vérlázító látványosságot egész Apahida lakosságának; maga az oláh nép is (kiknek nem épen szelíd természetét történelmi adatok bizonyítják) megbotránkozva, s különösen a nők majdnem könnyezve s panaszkodva fordultak vissza kielégített kíváncsiságukkal. S most lelkiismeretem nem térheti, hogy e cselekedet tetteseit is meg ne nevezzem. A legkegyetlenebb löktől volt egy Liszkai nevű, az apahidai nagy gát mellett lakó magyar ember. Követte őt az embertelenségben Babos apahidai esküdt, illetőleg kibiró, kit nem kétkem, hogy az illetékes eljárás el fog riasztani más ilyen alkalmi basáskadástól.

Az titlegeléseknél mint vezérő kapitányok szerepeltek Pál Feivisch és Sámson Samu „igen vallásos lelkű urak” és marhakeresedők. Mindezek után még a művelt olvasó közönségnek tartozom néhány szóval, mert hiszen vannak köztük, kik félre-értenek. Kétségkívül igaz, hogy a vándorczigányok a legnagyobb és legvakmerőbb tolvajok, rablók tehát ezek a társadalmi rend érdekében mit-

nél leszigorúbban büntetendők. De vajon az illető uraknak adatolt-e jog valaki fellet törvényt ülni? Vajon nem kapták-e meg szenvedésüket a csendőrtől, kik d. u. 4 órától egész éjén át reggeli fél kilencz óráig hivatalos szigorral végezték a kutatást és vallatást? Vajon nem lakolnak-e meg tettükért a bírói igazságszolgáltatás által is? De igen is tulkesztien lakolnak azon vétségükért e nyomerkult, melyet a természet törvényének ólomsúlylaj reakciók nehezedő nyomása alatt ösztönszerűleg elkövettek. Hiszen a nomád czigányt, a társadalom ezen ősi vadságában élő emberét kegyetlenül verni mert lopt, annyit, mint a macskát nyuzni, mert lopt fog. Avagy nem e a társadalom az oka, hogy ezer év leforgása alatt nem intézkedett okserő, a természetet is tekintve vett letelepítési módokkal és eszközökkel. Bizony már elérkezettnek látom a második ezredév küszöbén e barangoló vadembereket is bevonni a társadalom művelt békés, munkás körébe, hogy részt a társadalom, e pártjai a megtörtént ilyen kölcsönös összeköttetésekkel megóvassanak! Talán kérdik hogyan, mi módon? Erre dr. Hermann Antal kitűnő ethnographus tudunk adhat választ, kinek ez ügy épen tanulmánytárgyát képezi. Szép és szükséges s hasznos a vállas, a műveltség, a tudomány, a hazaszeretet, de mindezeknél fontosabb valami a humanizmus, az emberszeretet.

Apahidai.

Ezredév a templomokban.

Kolozsvár, máj. 10.

Kolozsvár város különböző hitfelekezeteinek templomaiban a tegnapi napon háládó istentiszteleteket tartottak hazánk fennállásának ezer éves évfordulati jubileuma alkalmából.

Minden felekezet templomában óriási ajátatoskodó közönség jött össze, hogy az Isten szolgájával együtt hálát imát rebegjen a Mindenhatóhoz ama nagy kegyelméért, hogy a Magyarat e vérel szerzett drága földre vezérelte; a honfoglalás nagy munkájában megsegítette; ezer évek nagy megpróbáltatásai között is megtartotta és odaig segített, hogy immár ezer éves történelmi multjának olyan fényes és nevezetes ünnepet szentelhet, a mint a minők már eddig lefolytak és melyek még ezentul rendeztetnek.

A templomokat megtöltő hazafias érzésű közönség együtt imádkozott a papjával, együtt énekelt a khorussal és mint egy ember mondott hálás köszönetet a Magyarok Istenének hozzánk való nagy kegyelmességeért.

Jól esett látnunk az ünneplő sokaságot az Isten házában imádkozni a Hazáért, a Haza népeinek boldogságáért.

Jól esett látnunk minden felekezeti hívóit egyesülve e napon a Hazáért való ajátatoskodás és buzgó imádkozásban.

A megható ünnepélyekről az alábbiakban számolunk be:

A r. kath. plébénia templomában.

A milleniumi isteni tiszteletek sorában a r. kath. plébénia templomában megtartott Tedeumról kell megemlékeznünk, mint a mely legnagyobb érdeklődés mellett és a legteljesebb fényfolyt le és a melynek különös

jelentőséget kölcsönöz az, hogy abban a kö-zöshadsereg és a honvédség csapatai és tisztikara is részt vett.

A plébénia templom e ritka alkalomhoz képest igen szépen volt feldisítve fényű és nyír lombokkal, míg a főoltárt délszaki növények és virágok ékesítették.

A templom főkapuján egész sor trikolór lengett.

Már 8 óra tán nagy tömegekben hullámzott a nép a templom felé, mely egyszerre váratlanul megsokasodott, a midőn a katonacsapatok vidám zeneszó mellett felvonultak a főtérre.

Először megérkezett az 51-ik gyalogezred két zászlój legénysége, kiket Koloman Jatz alezredes vezényelt. A csapatokat a főtér déli oldalán állították fel.

Nemzóra jött a honvéd gyalogezrednek egy fél zászlójára Kerner őrnagy vezényelte alatt. Igen érdekes volt, a mikor a honvédsereg gyönyörű zászlójával végig vonult a közös hadsereg csapatainak arczele előtt, melynek parancsnoka tisztelegre vezényelte a csapatokat, a zenekar pedig rázendített a Gotterhalte-ra, a mi meglehetősen kinos hatást keltett éppen e napon és éppen a magyar honvédség üdvözlése közben.

A honvédsereget a főtér nyugati oldalán a templom bejáratával szemben állították fel, ugyancsak ott helyezkedett el a honvédek után megérkezett tüzérség is.

Kilencz óra előtt tíz perccel megérkezett lovag M. a. j. Edmund altábornagy, hadosztály parancsnok, pár percz múlva jött Hild Gyula altábornagy, honvédkerületi parancsnok, kiket az összes csapatok a szokott tisztelegésben részesítettek.

A két altábornagy megsejmelve a csapatokat, az összes tisztek kíséretében bevonult a templomba.

Ezután gyors egymásutánban érkeztek a polgári hatóságok tagjai.

Első volt Kolozsvármegye és Kolozsvár város tisztikara gróf Bély Ákos főispán, a l. b. a. c. Géza polgármester és gr. Lázár István alispán vezetése alatt, a kik és rajtuk kívül még több tisztviselő és törvényhatósági bizottsági tag is diszmagyarban jelent meg. Érdekes volt e csoportban Nedoroszték János, ki 48-as honvéd-egyenruhában, Kossuth kalppal fején jelent meg.

Utánuk jött a királyi tábla bírói kara Fekete Gábor elnök, Heppes Miklós és Ziegler Emil tanácselnökök (diszmagyarban) vezetése alatt.

A kir. törvényszék bírái és a járásbíró-ságok hivatalnokai élőkön br. Szentkereszty Zsigmond elnökkel, a pénzügyi hivatalok Stuckhild Gyula pénzügyigazgatóval, az erdő-igazgatóság tisztikara báró Feilitzsch Arthur igazgatóval, a m. kir. tud. egyetem tanári kara dr. Martin Lajos rector, dr. Szabó Dénes, dr. Lőte József, dr. Szabó Lajos, dr. Szamosy János, dr. Márky Sándor (diszmagyarban) élőkön, majd az egyes tanintézetek tanárikarai és más testületek, valamint a r. kath. főgymnasion ifjusága testületileg tanáraik vezetése alatt.

Pontban kilencz órakor kezdődött a disz isteni tisztelet, melyen B. i. r. B. é. a. apát-plébános kanonok pontifikált, tényes segédlettel. — A kórusban a kolozsvári dalkör az 51-ik gyalogezred zenekara közreműködésével

Oberti J. B. karnagy vezetésével Drobisch k. nagy miséjét adta elő, a misében levő soló négyest énekeltek sopran Dr. Szölösi Attiláné ő. nagys. ált. Demjén Anna k. a., tenor Fogarászher Károly és basszus Szilágyi Ferencz ur. Gradualera: Oberti J. B. által a milleniumi alkalomra szerzett s kitűnően sikerült darabját zenekar kísérettel adta elő Nesztor Kamil ur. Offertoriumra: „Ave Maria” Zsaszkovszky A-tól sopran és clarinet soló zene kar kísérettel előadta Lang Janka k. a. Te Deum Reimptucz-tól vegyes kar zene kar kísérettel elő adta a dalkör női és férfi kara soló vegyes letéttel. Végül Hymnus Erkel F-től előadta a Dalkör férfi kara.

Az ünnepi mise, melyen óriási ajátatoskodó közönség vett részt, 11 és fél órakor ért véget.

Mise után a főtérre felállított katonaság elvonulásában gyönyörködött a közönség.

Hild Gyula altábornagy, Major Edmund lovag altábornagy és Schlacher tábornok és az összes fegyvernembeli tisztikar kísérete mellett a városház előtt foglalt állást s eléptette maga előtt a kivonult csapatokat. A defilé alatt a zenekar a General-marscot játszta.

Az ev. ref. templomokban.

Az ev. ref. hitfelekezettiek templomaiban tegnap szintén megtartották a milleniumi háládó isteni tiszteleteket. A templomok alig győzték magukba fogadni az ajátatoskodó közönséget, oly nagy számban jelentek meg.

A belfarkas-utcai templomban a földesek énekkara zengett egyházi énekeket, majd Szász Domokos püspök imát mondott, az ünnepi beszédet H. e. p. e. Gergely tartotta.

A külmagyar-utcai templomban az énekrészeket a polgári dalegylet adta elő, az egyházi szónoklatot Molnár Albert teol. tanár tartotta.

Az ágostai luth. templomban.

Az ágostai lutheránusok belmagyar-utcai templomában szintén nagyszámban ajátatoskodó közönség jelent meg a tegnapi délelőtti rendezett háládó istentiszteleten.

A szokásos zsolotrók éneklése után Grátz Mór első pap mondott hazafias szellemű magyar szentbeszédet.

Az unitáriusoknál.

Az unitárius vallásközönség templomában tegnap délelőtti megható egyszerű tisztelet, de igaz aláhítással szentelték ünnepet az ezredévi jubileumnak. F. e. n. c. József püspök egyikét mondta el az alkalommal a legszebb egyházi imáknak, melyeket ez aranyászu papból hallottunk.

A közönséget egészen elragadta a gyönyörű szónoklat.

A róm. kath. hitfelekezettéi.

A róm. kath. hitfelekezettiek többi templomaiban is és pedig a Szent Ferencz rendi óvári, a Minoriták belközép-utcai, és a Szentpéteri templomokban szintén tartattak háládó istentiszteleteket, mindentűt nagyszámban közönség jelenlétében.

Az izraelitáknál.

Az izraelita hitfelekezettiek templomaiban tegnap délelőtti egy a neolog hitközség nagy-utcai, mint az orthodox hit-

teljesen ösmertelen volt előttük — kivéve annyira a mennyire, emberileg szólva a szülői szeretet hatalmában volt, azt jóra vagy rosszra vezetni — tönkre tenni vagy megmenteni.

— És most le kell mennem, hogy Gyulának — Gyula bácsinak — jó éjszakát kívánjak. Szeretném tudni, ha vajjon a kis öcsöcsé és druszája hasonlítani fog e valamiben hozzá.

Edna önkénytelenül megrettent, és aztán azzal a véghetetlen sajnálkozó számmal, a mit a boldogok éreznek azok iránt, kik a boldogságtól elesetek — azt mondá —

— Igen, menj le hozzá szegény Gyulához! — és később hozd fel a munka kosaramat, az ebédől mögött levő kis szobából mert a Gyula keztyli, — melyeknek a tatarozását ezeltől három héttel megígérttem abban vannak. Oh! — mennyi idő telt el azóta!

— Igen, hálá Istennek! — mormogta Vilmos, a mint csendesen távozott, mert az egész ház feltől a veszedelemtől, hogy a kis babát felbressze. — és Vilmos néhány perczig keresgált a kis szobában, a felesége kis szobájában. Szerte szét volt ott szörvára minden, mert a Letti helytartósága nem tűnt fel a rend és csinosasság által. De az igazi háziaszony nem sokára visszatér, hogy helyét ismét elfoglalja, és akkor rendbe hoz mindent.

— És oh, ha elgondolta, hogy mi történnetheti volna! — mert az utóbbi időben látta néhány háznál azt a pusztulást, és felbontást, midőn a háziaszony eltűnt, és a ház-népéhez soha sem tért többet vissza!

A fiatal férj megrázkodott, és aztán hálás örömmel üzte el magától ezt a sötét gondolatot, és visszatért az ő rendes gond-jaihoz, melyek közt az ő Gyula testvére nem volt a legkönnyebbik.

A korai ifjuságban az emberek a saját terhük viselését is elég nehéznek találják; később megtanulják hálával fogadni, midő csak a magukét hordozzák, mert a mások terhéből nagyon is kijut a részünk, mindenik nap hozza ezt magával, és olyan mó-dorban, hogy csak az egészen önzők tudnak attól meg menekülni.

Mialatt Vilmos a felesége megbízását teljesítette, a Gyula sorsa felett tűnődött az-az aggodalommal, mely néha enyhült, de sohasem szűnt meg egészen.

Az ebédőben olyan csendesség volt, hogy először azt gondolta, hogy az öcsöcsé elment, és hirtelen belépre olyasmit látott, — hogy egy pillanatra ösztönszerűleg visszahúzódott, érezve, hogy nem volt ott ő reá szüksege.

Az ebéd esztal, melyet a vacsorához az előtte egy órával terítették fel, éppen úgy mint akkor.

Letti és Gyula a diványon ültek, nagyon közel egymáshoz; Gyula a leány kezét fogta és zemei azzal a szenvedélyes tekintettel csüngtek az arcán, a mi csak egy történetet beszélt.

Mind a kettő megrettent és felre ugrott; de Letti volt az a ki leghamarabb összeszedte magát, egész gondtalan hangon azt mondva, ámbár az orcája égett és a modora kissé ideges volt —

— Vilmos, gyere be. Te reád várakoztunk!

Vilmos zavarodottan állott a küszöbön a saját szemeinek és füleinek a tanúságában kételkedve.

Aztán, némi élességgel azt mondá —

Felesleges volt reám várakozni, mert én megmondtam neked, hogy nem jövök le vacsorálni.

— És ekkor elhallgatott, némi magarázatra várva.

De azok mind a kettőn hallgattak. Letti nagy nyugalommal ő az ilyenféle dolgokhoz hozzászokva, elfoglalta a helyét az asztalfőn, háziaszonyi teendőit végezte, és nemcsak az sikerült neki hogy ő maga jó étvágygyal vacsoráljon, de a társalgást is fen tudta tartani.

Igaz, hogy azt egészen neki kellett folytatni. Mert Vilmos sokkal becsületesebb volt minthogy néhány közönséges szónál többet tudjon mondani és aztán elhallgatott Gyula pedig, a Letti figyelmeztetése tekintetével találkozáva, szintén azt tévé.

De a fiatal szerető fájdalmasan ideges volt és reszkettett a visszafojtott izgatottságtól. És nem tudott a testvére szeme közé nézni, de Vilmos előt feltűnt a szomorúságnak és elragadtatásnak az a vegyülete, mely a testvére érzékeny arcán mint árny és fény váltakoztak. A biztosított boldogság nyugalma változott kátésgésséessétt öröme volt azon, a ki egy pillangót kergetve a kalapja alatt megfogta azt, de nem meri elhinni, hogy az biztonságban van ottan és mégsem meri nézni, attól félve, hogy hirtelen eltá-lálja.

Vacsora után Letti, rövid jó éjt kívánt Gyulának, talán egy kis kaczérral, de gondtalanul és közönyösen, aztán eltűnt és a Sted-mann testvérek egyedül maradtak. Gyula felvette a kalapját, hogy menjen.

— Gyula! mondá Vilmos, kezét az öcsöcsé vállára téve és erősen az arcára nézve nincs semmi mondani valód?

— Nincs, semmi!

E szavak gyorsan jöttek ki az ajakán és aztán ismételte azokat, teljesen megváltottozott és elnyomott hangon — azzal a hirtelen jövő és ok nélküli csüggedéssel, a mi Gyulának egyik jellemvonása volt.

(Folytatás következik.)

Község templomában hazafias egyházi ünnep volt. Az előbbiben dr. Eisler, utóbbiban Glasner főrabbi tartott egyházi szónoklatot.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 11.

— **Városi diszközgyűlés.** Kolozsvár szabad királyi város törvényhatósági bizottsága vasárnap, május hó 17-én délelőtt tizenegy órakor a Redoute nagytermében tartja millenárius diszközgyűlését, melyen a város történelmi múltját fellelő beszédet dr. Márki Sándor egyet. tanár tiszteletbeli városi tanácsos mondja. A diszközgyűlésre a hölgyek számára a karzat és ablakok tartatnak fenn és ezért ezekre jegyeket tartanak fenn a kik jegyeket kapni ohajtanak, jelentsek be a szándékukat szerdán délután 5 óráig a városi elnöki irodánál, (emelet, 2 ajtó) hol számukra jegyeket a következő napokon kiállítják.

— **Az egyetemi ifjuság milleniuma.** Az egyetemi ifjuság millenárius diszközgyűlése este 7 órakor délelőtt 11 órakor lesz a Vigadóban. A közgyűlés lefolyása a következő lesz: Kórelőnk megnyitja a gyűlést. A közgyűlés után vezető elnököt és jegyzőket választ. A megválasztott elnök üdvözlő megnyitó beszédet. Határozati javaslat a millenium gloriifikálására és megőrzésére vonatkozólag. Ez indítványhoz hozzászólások. Az elnök emenciációi. Az egyetemi tanács egy tagja üdvözlő beszédet intéz az ifjusághoz. Az elnök a diszközgyűlést bezárja. Ez ünnepélyen a közgyűlésnek a karzatot, a férfiközönséget a földszint közepén, az egyetemi ifjuság a terem két oldalán foglal helyet. Május 17-én délután 4 órakor lesz a Vigadóban a történelmi emléktünnep. Megnyitó beszédet mond Herczegh Béla, szaval Ditrói Nándor, emlékeztetőket mond Krenner Miklós, Sancesay József és Imre Sándor. Az ünnepélyt ez egész közönség, mint rendesen földszinten helyezkedik el.

— **Emlékezzünk régiekről.** 1271 Május 1-én V. Ottókir megvette V. István hátrédlét (csak Pétert) és megvezte ővát. 1522 II. Lajost Prágában esch királylva koronázták. 1688-ban Apafi Mihály fejedelemtől az erdélyi rendektől hitességnyilatkozatokat vesz be. 1763 született Tapolcán Bacsaný János az első magyar zseniális forradalmi lírikus. 1809 József nádor Gyórt tüzi a felkelő nemesség gyűlöhelyévé. 1849 Jancu vérengzése, megveri Hatvanit, felgyújtja Abrudbányát. — 1825 máj. 10 a rákosi országgyűlés azt üzeni a királynak, hogy parancsa ellenére is fegyveresen tanácskoznak. 1159 Sándor harmadik hadjárata indul ki Konstantinápolyból. 1751 Mária Terézia trónbetegetben dicőit a magyar hősiséget és 1,200,000 ft adó felemelést sürget. — 1848 István kir. herceg, nádoripán Jellasicsot forradalmi inkekedése visszavonására szólítja. 1849 Bem tábornok kéri Erdélyből Malakowskyt. 1884 Adolf trónörökös és Stefánia esküvője. 1886 május 11-én Zsigmond a Mátys földet elzálogosította. 1751 Batthányi Lajos gr. nádorrá választása. 1760 született Palóczy Horváth Ádám költő. 1845 meghalt Bacsaný János költő. 1848 Jellasics báni értekezlete Zágrában. 1849 Osborne interpellálja Palmerston lordot az angol képviselőházban a magyar szabadsághoz tárgyalásán.

— **Keresztjáró napok.** A r. kath. hitfelekezletnél jelentős egyházi ünnepet képező Keresztjáró-napok ma reggel vettek kezdetüket. Reggeli 8 órakor a r. kath. főgimnasium ifjusága és a belvárosi r. kath. anyiskola növendékei a plébánia templomba mentek a hol a szokások istentisztelet tartatott. Mire után körmenet indult a kegyesen-nyel templomba, a hol miután istentisztelet tartottak. Kedden a barátok, szerdán a minoriták templomaiban lesz hasonló egyházi ünnepély.

— **Hory Béla,** árvaszéki elnök, egyházmegyei aligondnok, a kolozsvári ev. ref. kollegium millenárius ünnepélyének díszét azzal emelte, hogy a kolozsvári kereskedelmi banknak egy 50 ftos részvényét az igazgatóság kezébe juttatá, a Hory Zoltán nevére közzé tett alapítványának gyarapítására. Fogadja a nemes lelki alapító a előjáróság meleg köszönetét.

— **A vármegye bankettje.** Kolozsvármegye holnap tartja meg millenárius diszközgyűlést, mely alkalommal a „New-york-i” szállóban a vármegye tisztikara és bizottsági tagjai bankettre gyűlnek össze. A banketten csak egyetlen egy toaszt fog elhangzani mely a hazát és királyt élteti.

— **Banderialisták a templomban.** A kolozsvári főterén r. kath. plébánia templomban reggel délelőtt tartott milleniumi istentiszteleten együttesen jelentek meg festői díszmágyar ruhában Tömösvári Miklós, Palóczy Lajos és Lászlóczy Samu urak, a kik tudva-rológ a június 8-iki budapesti banderiumban Kolozsvár városra részéről fognak részt venni.

Pompás diszruhájukkal tegnap nagy feltűnést keltettek.

— **Óváczió Gyarmathynak.** Szép kis óvácziót rendezett néhány lelkes diák Gyarmathy Miklósnak a kolozsvári nemzeti színház népszerű intendánsának, kinek nevét szép Királyhymnusza országos hírvé tette. Szombaton délután ugyanis a sétátér mellék sétányán volt Gyarmathy Miklós családjával, midőn egy csomó kereskedelmi akadémiái hallgató jött az uton a Hójból. — Meglátván Gyarmathyt, éljenzessel körülvették és lelkesen szépen elnékeltek előbb saját szerzési Királyhymnuszt. Végeztül zajosan megéljenézték Gyarmathy meghatva mondott köszönetet az egyszerű, szívből jövő és őszinte óváczióért.

— **A kereskedők köréből.** A kolozsvári kereskedők a tegnapi millenárius ünnep alkalmából elhatározták, hogy az üzleteket csukva tartják. Akadtak azonban olyanok is, a kik a hazafias határozatnak nem vetették alá magukat. Mi minden megjegyzés nélkül csak tudomást veszünk arról, hogy Poszler József, Rigó Lajos, Lányi Benő, Buzetzkó M. és D., Csatt Ilyés, Sarga Gergely, Rothmüller Károly, Raikovits H., Weisz és Lövy, (Misesbacher utód) nyitva tartották üzleteiket és nem ohajtottak ünnepelni, de azt hiszik, hogy ez nem jelent jó egyetértést a kereskedők között, a mi sajnálható, aztán meg az a csekély jövedelem, a mit esetleg egyik-másik üzletnek a bezárása hajt, nem is érdemi meg a hazafias érzület elégtételsé.

— **Milleniumi hársfák a honvéd-emlék körül.** A kolozsvári honvéd-emlék körül máj. 1-én zajtalanul hársfákat ültettek a négy szegletre. A fák helye szakértelemmel volt kijelölve, az ültetést pedig gondosan teljesítették. Az út mentén járó-kelők azt hitték, szász diákok végeztek ezt az ültetést, hogy jelét adják annak, mennyire tisztelik és mily kegyeletben tartják azt az emléket, mely hirdeti, ama jogok kivívásának, a miket egyenlő mértékben élveznek a magyarral s hogy maradandó emléket adják annak is, mennyire elítélik két társuknak nemteleu cselekedetét. A hir kelt szájáról-szájra, mindenki örült, méltányolta, becsülte a szép cselekedetet. Mi is utána jártunk a dolognak s megtudtuk, hogy voltaképen kinek köszönheti ezt a figyelmet a közönség. Semmi esetre sem a szász diákoknak. Azt a 4 fát a milleniumi év emlékeztetőre Hayas Gyula főmérnök a kolozsvári üzletvezetőség derék főnöke ültette oda. Minden magyarázat nélkül említjük fel e szép ténny, mely önmagát dicséri. — Még egy nevezetes eset merült fel egy hét előtt a honvéd-emléknél. Kocsikkal, gyalog s zene-karral egész csendben kivonult alkonyat után egy fiatal emberekből álló társaság a honvéd-emlékhez. Az emlék előtt elénekelték zene kísérete mellett a „Hymnuszt” a „Szózatot” és ennek végeztével a társaság egyik tagja szavalt s azzal az improvizált ünnep véget ért, a fiatalok ismét bevonult. Ez esetnek a vasúti őrház személyzetén kívül több arra sétáló volt tanúja. Erre is ráfogtak, hogy a szász diákok cselekedtek. Fájdalom, e tekintetben is ki kell ábrándítanunk a könnyen hívőket. Nemes ifjak, magyar ifjak voltak azok, a kik szívök sugallatát követve, áldozni kívántak a nagyok emlékének.

— **Nemzeti szín dominál szombat óta mindenfelé Kolozsvárt.** Nemzeti szalagot vagy pedig nemzeti színű kokárdát visel minden leány, minden fiú. Az utcákon járó kelők között gyakran tűnik fel a magyar viselet. Tegnap több uri kiasszonyt láttunk a templomban izléses, szép nemzeti szalagokkal ékített magyar ruhában.

— **Sajtó perek voltak** kitűzve a kolozsvári törvényeszkénél május havára. A perek azonban felmerült akadályok következtében elnapoltattak. E miatt május havs a június elejé sajtó perekről csendben, békében fog lefolyni.

— **Jótekonyczélú műkedvelői előadás** lesz holnap a színházban. A „Teleki Blanka”-kor javára ugyani előadják Csiky Gergely „Jó Fülöp” című vigjátékát. Az előadó műkedvelők szeretetre méltó egyénisége valamint a nemes cél, egyaránt biztos garancia arra, hogy a közönség tömegesen jelenék meg a nézőtérén.

— **Kossuth park.** Zöld palástot öltött az évről évre szépülő kolozsvári Kossuth park. E park virágokkal ékített füve már az első kaszálást is megérte. E díszes szép park fái is évről évre szaporodnak, berendezést is időről-időre praktikusabban a közönség kényelmének megfelelőbban intézi a szépítő egylet kiváló igazgatója Girsik János nyug. miniszteri tanácsos. A park kellemes sétáló helye, főleg esténként a közönségnek.

— **Halálozás.** Jenei Lajos kolozsvári kereskedőt érzékeny csapás érte. Kis fia Jenei Józsa folyó évi hó 10-én reggel 7 órakor életének 6-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. A kis halott tetemei f. hó 12-én d. u. fél 5 órakor fognak, az ev. ref. egyház-szertartása szerint, a belközéputcai 43. sz. háztól a közös sírkertbe kikisérteni és örök nyugalomra helyezni. — Komjathy Béla országgyűlési képviselőt

mely gyász érte Neje szül. Frenyszaisen Matild kivel az évig boldog házasságban élt, szombaton éjjel Budapestre váratlanul elhunyt. Bz elhunyt urnót, bár minden gondját, szeretetét családjának szentelte, igazi „magyar asszony” volt, a szélis körben gyászolják. A nagy veszteséget ért képviselőnek a nap folyamán képviselő társak számos részvét „nyilatkozatokat” küldtek. Kivüle még fia gyászolja az elhunytat.

— **Halott a csatatéren.** Ma korán reggel 5—6 óra között a nagykaszárnya előtt véres verekedés volt, melynek fájdonal, áldozata is lett az egyik. Csurosemon János, Demeter János és Moldován Dávid csigánylegények kaptak össze. A verekedés vége az volt, hogy Moldován Dávid partnerét Csuro Simont úgy ütötte föbe egy lapáttal, hogy az szörnyen halt. A rendőrség a gyilkost rögtön elfogta s Deák Pál főkapitány ma d. u. már be is fejezte a vizsgálatot és az iratokat át tette a vizsgálóbírószobá.

— **Verekedő borbélyok.** Ma a déli órákban két borbélylegény verekedése nagy néposüdületet idézett elő belközéputca egyik szépítő műhelye előtt. A vitézkedő lovagjai a fordító vasnak és berevetének derekain helyben hagyták egymást, mire nézve azonban enyhítő körülményül szolgál, hogy mindketten tisztességesen be voltak rugva. Nagyobb kárt azonban egyik sem tett a másikban.

— **Hirtelen halál.** Tegnap reggela most épülő Babos házánál, Banni Anna munkánst eszméletlen állapotban találták. A helyszínére hívott mentők, konstataáltak, hogy a halál már több óra előtt következhetett be. A hulla a bonczani intézetbe szállított bonczolás végett.

— **Elgázolás.** Tegnap délelőtt Kohn Jenő 6 éves kis fiút egy bérkocsi elgázolt, minek következtében zombesontján törést szenvedett. A szerencsétlen kis fiút a mentők költözték be. A vigyázatlan kocsis kiphatolására a rendőrség megindította a nyomozást.

— **Hazafiatlan pópá.** Az oláh papok a hazafiatlanságban nagy eredményekhez jutottak már eddig is. Hazafiatlanabb, halálaltanabb elemet, nem táplál a magyar föld és a magyar állam, mint az oláh papság, a kik fanatikus szenvedélyvel igaztják hiveiket és gyűlölnék ök magok is mindent, a mi magyar. Tudvalevő dolog, hogy a milleniumi ünnepségektől mennyire tartózkodnak. A görbői oláh pap Romonczai pláne még kötelességét sem teljesítette, azon a napon a melyen az iskolák milleniumi ünnepet ültek. Egy türe-i birtokos erdőpásztori lakást építtetett. Türebén ősi szokás szerint minden új építtelt felszentelnek, — mely szertartást kath. pap hiányában a katolikus hiveknek is, mindig az oláh pap teljesítették a mi, Türebén mint Görbőhöz tartozó községben papi szolgálatot végez. Az említett birtokos megkérte a papot, hogy szentelje fel az erdőpásztori lakást, de a hazafiatlan pópá kijelentette, hogy azon a napon a melyen a magyar nemzet ünnepel nem szenteli fel a lakást, mert annak olyan színezete volna, mintha ő is a milleniumot ünnepelné. Mát pedig nekik szigoruan meg van tiltva e napon minden olyan cselekedet, a minek ünnepélyes színezete van. Tehát meggyőződésén kívül fellebbvalója is tiltja ilyesmitől és ha áthágná a rendeletet, újságba (a Tribunnába) kiírnák. De hisz így még inkább ki lesz irva, mint hazafiatlan pópá — jegyezte meg a birtokos. Mire a pópá olyanforma feleletet adott, hogy a magyarok haragjára nem sokat ad, s ha magyar újság írja ki hazafiatlan cselekedetét, a liga jutalomban, fellebbvalója dicséretben részesíti. És Román Miron még mosakodni merészel.

— **Millenárius ünnepély Türebén.** Türebén az állami népiskola növendékei Juhász József derék tanító vezetése és rendezése mellett, kiválóan sikerült millenárius ünnepélyt rendeztek. Az iskola épületén díszes nemzeti lobogó lengett és a terem zöld guirlandókkal szépen volt díszítve. Az ünnepély isteni tisztelettel vette kezdetét, majd énekek, szavallattal és hazafias beszéd tartásával folytaták. Délután az iskola növendékei valamint a község lakossága kivonultak az erdőbe, hol pompásan sikerült majális zárta be az ünnepségek sorozatát. Türebé Kolozsvárról is sokan rándultak ki s részt vettek a tanulók hazafias ünnepélyén. A kolozsváriak Simay Ferencz türei nagy birtokosnak voltak szívesen látott vendégei.

— **Mentő majális.** A kolozsvári önkéntes mentőegylet, mint minden évben, az idén is megtartja nyári táncvigalmát. E humánus egyesület úgy magának, mint az általa rendezetbi szokott muvatságoknak oly jóhírnyvet szerzett, hogy csak éppen jelezni kívánjuk a minden tekintetben szépnek és sikeresnek ígérkező mulatságot, melynek napja ténylegesen még nincs megállapítva.

— **A kolozsvári állami tanítóképző** intézet nemzeti ünnepélyeit szombat d. u. saját helyiségében a rendkívül nagy közönség előtt tartotta. A Boér Gergely zenetanár által ügyesen összállított műsor elsőpontja a képezdei dalkör által szépen előadott és Simai Lajos által orgonán kísért inadal volt. Aztán a Hymnus következett. Fazakas József az intézet tudós tanára egy magvas beszédben méltatta a nemzet ezer éves múltját, törekvését, szerencsét és balsikereit. Ez emlékeztetőn a tudáson kívül végigvult az igaz hazafiság mely máskülöben is ez intézet

szellemét jellemzi. Jó szavalt volt a Tálos Mártoné és Daboczi Jánosé. Ugy a „Trió” valamint a „Népdalok és Csárdások” című pont valamint a többi ének és zene rész is fényesen tanuskodott arról, hogy Boér Gergely kitűnő methodussal bíró zenetanár. Eliehet mondani, hogy ez ünnepély minden pontja kitűnően sikerült.

— **Az ipartestület megalakulása.** A kolozsvári ipartestület tegnap délután a város-ház nagytermében tartotta meg alakuló közgyűlést Tusai Gábor alkapitány, iparhatósági biztos elnöksége alatt élénk érdeklődés között. A szavazásban 302 iparos vett részt. Megválasztották közfelfelkötással tiszteleti elnöké Benigni Samu nagyparost, elnöké Reményik Károly építész-mérnököt. Számvevőkké: Hevesi József, Demjén Agoston, Ferenczi Ignác iparosokat.

Az előjáróság 30 rendes tagjává Kovács István ács, Bak Lajos asztalos, Jakab Lajos asztalos, Kajetan Endre bádógos, Terkál Béla fodrász, Szilágyi Lajos eszmadia, Tóth József eszmadia, Matutsek József cipész, Endrasszer Benedek építész, Simonfi István pézész, Gecse Lajos kályhás, Gergely Kálmán „kocsi-készítő, Szilágyi József kovács, Kerekes József könyves, ifj. Nagy János kőfaragó, Ince Elek könyvkötő Viski Imre mázoló, ifj. Lászlóczy Samu mérszáros, Benyovits István szíjgyártó, Mattai Kálmán, süti. Schéfer András férfi szabó, Keleti János női szabó, — Haas János szobafestő, Müller Gyula kék-kötő, Akeszmon Albert timár, Csernyánszky Lajos kárpitos, Lengyel János cipész, Tauffer Adolf czukrász, Régeni György üveges, Andrásofszki Efraim barangöntő. Pótagokká választott: Nyitrai Károly keresek, Tótfalasi József eszmadia, Lőrinczi László kéményséprő, Knauser József lakatos, Fajk István mérszáros, Dunki Béla órá, Reil Dani szabó, Vincze József, asztalos, Halom József kádár, Hegedűs Ferencz cipész.

— **Diszközgyűlés** A marostordamegyei általános tanítótestület folyó hó május 16-én Marosvásárhely a vármegye-ház nagytermében hazánk év ezredes fennállásának évfordulója alkalmából diszközgyűlést tart, a következő tárgysorozattal: Karének, előadják az ev. ref. polgári leány iskola növendékei Daboczi György vezetése alatt. Elnöki megnyitó, tartja Lakatos Sámuel. Ünnepi beszéd, tartja Palóczy Albert ref. el. és polg. leány-iskolai ig. Szózat, küzének. Alkalmi költemény, Pap Sándor ref. leány-iskolai tanár. Deák Lajos, kir. tanácsos kir. tanfelügyelő üdvözlése a tanító-százhoz. Karének, előadják a közs. polg. fiú-iskola növendékei Hartly János vezetése alatt Zárszó az elnök által.

— **A kitüntetett bonczhidai ménes.** Gróf Bánffy Györgynek bonczhidai méneséből kiállított egyik szép lova, a most végződött használati lökiállítás alkalmával a legelső díjat: a milleniumi nagy arany érmet nyert. Jutalma ez annak a nemes tevékenységnek, melyet Bánffy gróf az erdélyi lötenyésztés emelésére más uton is már évek óta kifejti.

— **Elégítették a magyar zászlót.** Alig mulik nap, — hogy nemzetünk elleni galád merényléseiről ne vegyünk hírt legújabbban Karánsebesen esett neki néhány pimasz a magyar lobogónak. Itt is a papnövendékek voltak azok, akik ezt a súlyt csinyt elkövettek s akik ennek következtét, mint értesülünk, hamarosan meg fogják érezni. Az esetet Lugosról, Krassó-Szörény vármegye székhelyéről a következőkben jelentik:

Karánsebesen szombaton reggel a Heller Jakab tiszet-ember házán a Millennium alkalmából kitűzött nemzeti-színű lobogót elégítették, állítólag az ottani román papnövendéke hallgatói. Litssek Béla alispán és Hollák eszodparancsnok azonnal Karánsebesre indult, hogy megindítsa a szigorú vizsgálatot.

Karánsebesen Burdia polgármester ellen aki minősítés híján protekcióval jutott állásába, a hazafias érzületű lakosság föl van háborodva.

— **Porzsoló Kálmán** drámai pályadij ügyében — mint bpesti leveleznök írja — tegnap döntött a bíráló bizottság, mely Festetics Andor gr. a Nemzeti színház igazgatójának elnöklése mellett a következő tagokból állott: Gyenes és Mihályfi a nemzeti színház tagjai, Alexander Bernát és Ambrus Zoltán. A bizottság egyhangulag abban állapodott meg, hogy mivel a pályázó művek között a pályázat feltételei értelmében megkivánt, színpadi sikert ígérő, a nemzeti színházban előadásra alkalmas darabot nem talált, a pályadijat nem adja ki. A pályázó művek közt azonban akadtak némi tekintetben figyelemre méltó művek, melyekről a részletes jelentésben lesz szó. A jelentés megírására a bizottság Alexander Bernátot bízta meg s azt a jövő hét folyamán teszik közzé. A bírálat után az összes jelölt leveleket elégették.

— **Egy fényképező-gép** egészen új, minden hozzátartozóval együtt eladó. — Értekezhetni Sétátér-utca 6 szám alatt az emeletben.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósítái, és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Budapest, máj. 10.

A képviselőház ötödik ülészaka ma megnyitottat.

Felolvasták és állva hallgatták meg a királyi leiratot.

A főrendiház is tartott ma ülést, melyen a főrendiház megalakult az ülészakra.

A főváros diszközgyűlése.

Budapest, máj. 11.

A főváros törvényhatósági bizottsága ma délelőtt tartotta milleniumi diszközgyűlését. Jelen voltak többek közt Darányi Ignác miniszter, Berzeviczy Albert képviselőházi alelnök, Vörös László államtitkár stb.

Ráth Károly főpolgármester megnyitója után Radóczy János mondott hatásos ünnepi beszédet, majd Gerlóczy polgármester terjesztette elé a tanács javaslatát; melyben a főváros kulturális és jótékony alapítványokra egy millió forintot adott.

Kassits Béla, a főváros zilált pénzügyi viszonyaira tekintettel elnevezni akarta, de a főpolgármester kérésére elállott a szándékától, s erre a tanács javaslatát egyhangulag elfogadták,

Vérengzés.

Budapest, máj. 11.

Sok jel oda mutat, hogy a rendőrség tulbuzgalma okozta a tegnapi népgyűlés után a zavarokat.

Midőn a nép a gyűlés után csapatonként oszladozott, a lovas és gyalog rendőrség teljesen indokolatlanul megtámadta a népet.

A sétáló közönséget is kivont karddal ütötte vágta a nekivadult rendőrség.

Még maga a rendőrkapitány is megszokta a rendőri brutalitást és egy rendőrt pofon vágott és több gázdalkodó mihasznát haza utasított.

A munkások közül számosan vértől boritva a függetlenségi körbe mentek, hol dr. Vigh Viktor felvette az eseteket.

Egyik munkás zászlóját egy lovasrendőr szerb suhancz módjára szétkasabolta, a munkás testével védte a zászlót, miközben a rendőr súlyos csapásokat mért reá úgy hogy a szegény ember életéhez kevés a remény.

A rendőrség vérengzése miatt Ugron Gábor holnap interpellálni fog a házban.

Milleniumi ünnep Abrudbányán.

Budapest, máj. 11.

A házak fel vannak lobogozva, ünnepel egész Abrudbánya.

Csak Chirla oláh körjegyző nem ünnepel, habár a polgármester felszólította őtet.

Az oláhok a fáklás menetben is részt vettek.

Bécsi Theréziánus ünnep.

Bécs, máj. 11.

A Theréziánus ünnepén Wlassics Gyula minster is részt vett és beszélt.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyiltér.

DALTÁRSULAT AZ UVILÁGBAN!

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy holnap (kedd) máj. 12-én lesz az

első előadás.

BOUREÉ igazgató urnak jó hirneve elég biztosíték arra, hogy a legkényesebb családok is résztvehessenek az előadáson.

A jó magyar étkek és italok valamint a szolgálatért felelős

GRÜN ADOLF,
bérli.

MA a tamburások utolsó estélye!

BÉKÁSBAN
2 1/2 hold szépen beállított

GYÜMÖLCSÖS
ELADÓ.

Értekezni lehet: Kálmagyar-utca 14. sz. alatt.
(3—3)

H I R D E T É S E K.

Sz. 2678—1896.
k. i.

Hirdetmény.

Csik-Szt.-Domokos község tulajdonát képező Kerekhavas „Kis-Ácza” nevű Romániával határos erdőrészben a csikszeredai m. kir. Erdőhivatal által megejtett felvétel és becslés szerint, következő kereskedelmi czélokra alkalmas fatömeg eladása szándékolatik:

Kerekhavas „Kis-Ácza” nevű erdőben 286.74 k. hold területen becslés szerint 30 cm. átmérőtől felfelé találtatott 62795 köbméter fenyőtömeg 25118 frt értékben.

Az eladás zárt írásbeli s egyuttal szóbeli árverés mellett fog történni és pedig Cs.-Szt.-Domokos község hivatalos házában 1896. évi május hó 28-án délelőtt 9 órakor.

A kikiáltási árul szolgáló előbb kiténtetett becsértéknek 10 százaléka bánatpénzül leteendő, még pedig a zárt ajánlatot tevők által az árverés megkezdésére kitűzött határidő előtt az illető község előljárósága, a szóbelileg árverezni szándékozók által pedig az árverés megnyitása után a bizottság kezébe.

A részletes feltételek megtekinthetők ugy alattírt szolgabírói hivatalnál, mint a tulajdonos község előljáróságánál.

Végül ha az árverés eredményre nem vezetne, ugy a jelzett napon és helyen a szabad kézbeli eladás is eszközölhetni fog; természetesen a vagyonfelügyeleti hatóság utólagos jóváhagyásának feltétele alatt.

Felcsiki szolgabírói hivatal.

Csik-Szeredán, 1896. május hó 5-én.

Fejér Sándor,
főszolgabíró.

363. (1—2)

Sz. 5612—1896.

alisp.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Küküllővármegyében a 400 frt. évi fizetéssel és 200 frt. uti-átalánnyal javadalmazott vármegyei állatorvosi állás halálózás folytán megüresedvén, a fentjelzett állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom tehát mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1888. évi VII. t. cz. 133. §-ának megfelelő minősítést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket illetékes helyre leendő felterjesztés végett folyó évi május hó 21-ig hozzám nyújtsák be.

Dicső-Szt.-Márton, 1896. május hó 6-án.

Alispán helyett:

Fekete György,
főjegyző.

360. (2—2)

Kisküküllő-vármegye alispánjától.

Sz. 2301—1896.

k. i.

Pályázati hirdetmény.

Csikmegyében a 6200 lelket számláló Győ-Szt.-Miklós nagyközségben a községjegyzői állás üresedésbe jövén, anna betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állással évi 800 forint fizetés, a magán-munkálatok szabályrendeletileg megállapított díjak, valamint a községi szövetkezési szabályrendelet szerinti irodai átalány, s hivatalos szállásoknál a meghatározott napi és fuvarjárándóságok élvezése van összekötve.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, erre az 1883. évi I. t. cz. 6-ik §-ában alólírt képesítéssel bírnak, hogy az oklevéllel, honossági, születési és eddigi szolgálatuk feltüntető bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványukat hozzám folyó évi június hó 4-éig bezárólag adják be.

Gyergyó-Szt.-Miklóson, 1896. május hó 2-án.

Nagy Tamás,
főszolgabíró.

364. (1—3)

A HOMORÓDI

SZÉNSAVAS VASAS FÜRDŐ.

Évad kezdődik folyó évi június hó 15-én.

„Homoród-fürdő” hazánk, sőt az egész kontinens leg-vasasabb fürdője.

Fekszik Udvarhely megyében, Sz.-Udvarhelytől 16 km. távolságra.

Ide utazhatni a magy. államvasút kolozsvár-brassói útvonalán Héjasfalvára és innen a héjasfalva-sz.-udvarhelyi székely vasúton közvetlen összeköttetéssel. Sz.-Udvarhelytől kényelmes bérkocsik állanak rendelkezésre, honnan 1½ óra alatt érkezhetsz Homoródra.

Maga a fürdő fenyves erdők által minden oldalról védett, szélmentes, két havasi pataktól átszelt gyönyörű völgyben fekszik.

Van 5 szénsavas ivókútja (borviz), 2 hideg fürdője és 1 ujjonán épített, gőzkazánal melegített kényelmes meleg-fürdője, több kilométerre kiterjedő fenyves sétater. Naponta kétszer 2—2 óráig tartó kitűnő cigány-zeneke szórakoztatja a közönséget. Közeli és távoli kiránduló helyek. Helyben állandó fürdő-orvos, kézi gyógytár és postahivatal. A távira Szt.-Oláhfalva postahivatal helyiségebe 5 kilométer távolságra.

Orvosilag javaltatik a fürdő: vérszegénység, általános testi gyengeség, főleg mindennemű női bántalmaknál.

A vendéglőt **SIMÓ JÁNOS** sz.-udvarhelyi szállodás látja el, ki több éven át Sz. Udvarhelyen közmelegégedést és elismerést nyert.

Szintén szállodájában a fürdőre vonatkozó bérkocsik a n. é. közönségnek rendelkezésre állanak.

A lakások bére hetenkint 5 frtől 7 frtig vannak megállapítva.

Június 15-től július 1-ig a lakások béréből 30% leengedtetik.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál:

Kárp.-Oláhfalva, 1896. ápril hó. **CSIKI AMBRUS,**
325. (3—4) több évi bérlelő.

ÜZLET MEGNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy a

Belhid-utczában (Sigmond-féle ház)

a mai kor igényeinek megfelelő

KÉSZ CZIPÓ-ÜZLETET

nyitottam

MEGRENDELÉSEK MERTÉK SZERINT.

Kolozsvárt, 1896. május 1-én.

Tisztelettel:

356. (2—2)

FARKAS IGNÁCZ.

A legkitűnőbb rovarirtó szer!

"Zacherlin"

A legkitűnőbb rovarirtó szer!

Kapható Kolozsvárt: Adler Sámuel, Beresay Manó, Bojádi Sándor, Flóra Gyula, Gergely Ferenc, Zsilinszky Antal, Haraszthy Jenő, Havas Ármin, Hirschfeld Sándor, Jenei Lajos, Könyv Sándor és fiók-üzlete, Kovács P. és fiai, Magyarosy Gyula, Moldován József, Marusan Bogdan, Pap Ernő, Pap Antal, Papp Kristóf, Papp László, Ifj. Pere István, Rosenthal Samu, Segesváry és társai, Somlyay László, Taub Nathán, Tihanyi Adolf, Veisz József, Wertheimer Vilmos, Wolf János, Páncsél Imre, Walton Eduárd, Bréver János és Burger Frigyes uraknál. — Bánffy-Hunyadon: Beke J. és Supka László uraknál. — K.-Monostoron: Kutek István és Goldfried Mihály uraknál. — Szamosújvárt: Lengyel Ödön és Flórián János uraknál. — Marosújvárt: Simon Pál és Virág János uraknál; továbbá minden kereskedésben, hol a Zacherlin-plakát kifüggesztve van.

285. (4—12)

Végleges kiárusítás!

Van szerencsém tudatni a n. é. vevőimnek, hogy 25 év óta fennálló, Belközép-utca 3. szám alatt levő

fehértömeg- és vászon-raktáromtól

makacs betegségem miatt elkerülhetlen szükségessé vált mentől előbb megválnom, e végből a raktáron levő összes árukat hatósági engedély és felügyelet alatt

gyári áron.

Len damast késmárki asztalneműt
20 százalékkal,

még azon alul is árusítom el.

E kedvező alkalomra felhívom n. é. vevőim figyelmét a raktáromon levő cikkekben szükségleteit nálam olcsón fedezheti, az egész raktár vevőjét külön előnyben részesíthetem.

A kiárusítással **PÁSKUJ JÁNOS** urat bízom meg.

196. (15—25)

Tisztelettel: **SARGA KRISTÓF.**

HOFHERR és SCHRANTZ gazdasági gépgyáának képviselősege és bizományi raktára

HIRSCHFELD KÁROLY

vaskereskedő, gazdasági gépraktáros és okleveles gőzgép-kezelőnél Kolozsvárt, Széchenyi-tér (a Vashid előtt.)

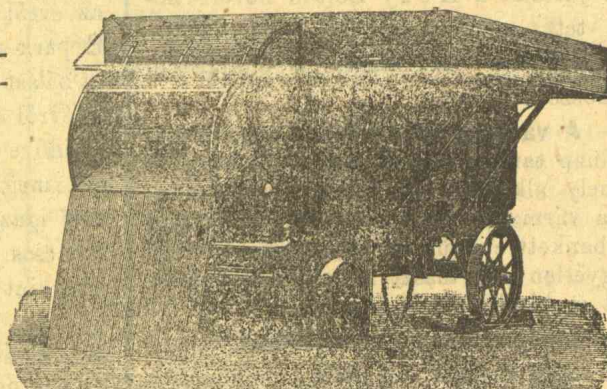
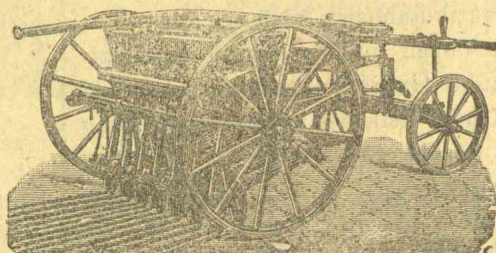
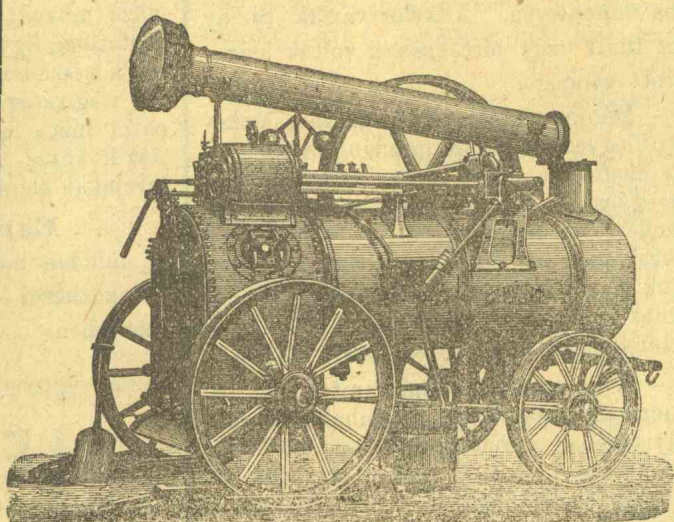
Állandó raktár: **eséplő-készletek, vetőgépek, takarmány-gyűjtők, Trieurók, rosták, morzsolók, több rendszerű ekék, boronák** stb. és mindennemű **gazdasági gépek, eszközök és hozzávalókban.**

Előnyös fizetési feltételek.

Terjedelmes árlapok és részletes leírások kívánatra ingyen és bérmentve.

Megrendelések és megkeresések Hirschfeld Károly gépraktárához Kolozsvárra intézendők.

271. (8—x)

Nyomatott Magyar Mibály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám alatt.